

**การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9**

**Administration Involved Affecting the Effectiveness of Education under the Jurisdiction
of Secondary Educational Service Area Office 9**

ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม*

Reutairat Punyasim

ดวงใจ ชนะสิทธิ์**

Duangjai Chanasit

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา และ 3) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 346 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยผู้วิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่า 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา อยู่ระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา อยู่ระดับมากที่สุดในภาพรวม 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยรวมกันทำนายได้ร้อยละ 75.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม/ ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา

Abstract

This research aimed to study: 1) level of the management of participatory 2) level of the effectiveness of education; and 3) management engaged the effectiveness of education. The research samples, derived by proportional stratified random sampling which distributed by district, school administrators and teachers under the Jurisdiction of secondary Educational Service Area Office 9. The research instrument was a questionnaire constructed by the researcher. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

* นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. กลุ่มวิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

The findings of this research were as follows: 1) The administration of the schools involved. On many levels, both overall and in the field. 2) The effectiveness of school management the highest level in the overview. 3) To participate in the benefits. To participate in the evaluation, Participation in the operation, Participation in decision-making, Among the factors that affect the effectiveness of education. at the percentage of 75.90 with statistical significance at .01.

Keywords : Administration Involved/ The Effectiveness of School Management

บทนำ

ในสภาพสังคมในปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และประเทศไทยอยู่ในช่วงของยุคที่มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและมีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เข้ามามีบทบาทพร้อมกับวัฒนธรรมของชาติตะวันตก ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ซึ่งการศึกษาถือว่าเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุด ในการสร้างความก้าวหน้าและเป็นตัวขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาทุกๆด้าน รวมไปถึงการแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมต้องเกิดจากการฝึกฝน เรียนรู้ นำไปสู่การลงมือปฏิบัติให้ได้งานออกมามีคุณภาพ และการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข ตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 จนถึงปัจจุบัน ฉบับที่ 10 ก็ยังคงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน ซึ่งหมายถึงพัฒนาการศึกษาให้ทันยุคทันการเปลี่ยนแปลงของโลกการศึกษาของไทยไปสู่จุดมุ่งหมาย ถ้าพิจารณาวัตถุประสงค์ ที่ว่าจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) โดยมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรง

เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม และของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้ อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (มาตรา 7) (สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ระบุให้มีการทำงานแบบมีส่วนร่วมคือ 1) ด้านระบบบริหารและสนับสนุนทางการศึกษา คือ ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมจัดการศึกษา (มาตรา 9 (6)) และให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร การจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการงบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (มาตรา 39) การบริหารและการจัด

การศึกษาของเอกชน ให้มีความเป็นอิสระโดยการกำกับติดตาม การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ (มาตรา 43) 2) ด้านหลักสูตรให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 8 (2)) จัดการเรียนรู้ให้เกิดได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชน ทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24(6)) และให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ชุมชนมีการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การ การพัฒนาระหว่างชุมชน (มาตรา 29) 3) ด้านกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนทุกคน สามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถและเต็มศักยภาพ(มาตรา 22) 4) ด้านทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบุคคล ครอบครัว ชุมชน เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรอาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศมาใช้จัดการศึกษา (มาตรา 58) ในแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2555 - 2559 (สำนักงาน

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2555: 3) ได้ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้อย่างชัดเจน เช่น บทที่ 4 วัตถุประสงค์และแนวนโยบายเพื่อดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชน เอกชน องค์กรประชาคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยี และให้มีการประสานวิทยาการสากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้การศึกษามีบทบาทนำการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไปในทิศทางที่พึงประสงค์ แนวนโยบายเพื่อดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานการศึกษา หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐ และองค์กรเอกชน ประสานความร่วมมือและทรัพยากรระหว่างกันอย่างเป็นระบบในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาแหล่งความรู้ของชุมชนด้วยรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนให้มีคณะกรรมการการศึกษาระดับจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนจากองค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรท้องถิ่น เพื่อกำกับดูแลวางแผนและจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งความต้องการของท้องถิ่น สำหรับนโยบายเพื่อการดำเนินการ กำหนดนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ชัดเจนคือ ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทของครอบครัว ชุมชน สถาบันอื่น ๆ และสื่อมวลชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการของการศึกษา การอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนปรับปรุงระบบบริหารการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ให้กระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริหารและการจัดการภายในของสถานศึกษา

รวมทั้งสนับสนุนให้บุคคลและองค์กรในชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและจัดการศึกษาของชุมชน

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญปัจจัยหนึ่งสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้เป็นแนวทางในการบริหาร เนื่องจากการทำงานในชีวิตจริงงานบางงานไม่สามารถที่จะทำเพียงคนเดียวสำเร็จจะต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย หลายหน่วยงาน ซึ่งการมีส่วนร่วมในการทำงานไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่ลงมือกระทำงานโดยตรงยังสามารถเป็นผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะหรือข้อคิดเห็น ให้ทรัพยากรในการดำเนินงาน เป็นต้น การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมจะให้ความสำคัญในเรื่องของคน และงาน ควบคู่กันไป สถานศึกษาต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งนักเรียน ครู ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป การทำงานเปิดโอกาสให้เพื่อร่วมงานได้ทราบข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ร่วมกันแสดงความคิดเห็น ร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำ ดังนั้นผู้บริหารที่ควรใช้หลักในการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมในการทำงาน เพื่อความเจริญทางการศึกษาต่อไป สอดคล้องกับ วิรุทธ แสงศิริวัฒน์ (2550: 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการที่มีการประสานงานระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ จัดให้มีการตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน ให้ความสำคัญอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน โดยใช้ความคิดเชิงสร้างสรรค์ และความเชี่ยวชาญในการร่วมแก้ปัญหา มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และกิจกรรมการบริหารในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ซึ่งประกอบด้วย การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน ความอิสระ

ต่อความรับผิดชอบในงานและการไว้วางใจกัน และจันทราณี สงวนนาม (2553: 166) กล่าวว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์กร ทำให้เกิดผลดีกับสถานศึกษา

ประสิทธิผลของโรงเรียน เกิดจากโรงเรียนที่มีสภาพทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ เอกสาร สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและประสิทธิภาพ มีงบประมาณเพียงพอ และมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เห็นคุณค่าแห่งการดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยองค์ประกอบประสิทธิผลโรงเรียนเป็นระบบสังคมรูปนัยที่จะต้องจัดความสัมพันธ์ภายนอกกับกระบวนการภายในองค์กรให้สอดคล้องกับเงื่อนไขของกระบวนการศึกษาของสังคม ระบบของโรงเรียนจะมั่นคงก็ต่อเมื่อสร้างผลผลิตให้เป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม วัตถุประสงค์ของโรงเรียน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มีกระทบทั้งภายในและภายนอก และสามารถสร้างความ

พึงพอใจในการทำงานของครู (พิมพรรณ สุริโย, 2552: 27) ประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ ภายใต้ข้อจำกัดของการบริหารโรงเรียน เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด คือการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้ ผู้บริหารโรงเรียน มีฐานะเป็นนักบริหาร มีหน้าที่ทำให้โรงเรียนบรรลุวัตถุประสงค์เป็นผู้ที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดเป็นระบอบความร่วมมือในการปฏิบัติงาน (ยุคนันท์ หวานจำ, 2555: 3) โดยแนวทางที่จะช่วยส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ต่อการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม อรพินท์ สพโชคชัย (2551: 7) การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ได้เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้าน การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการบริหารทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ ใน แนวทางของรูปแบบการจัดการศึกษาแนวใหม่ รวมทั้งบทบาทผู้บริหารในการบริหารจัดการศึกษาให้ บรรลุผลโดยต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วม สอดคล้องกับประเวศ วะสี (2554: 27) นอกจากนี้ ผู้บริหารต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การมีศักยภาพในการบริหารการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพรู้จักใช้เครื่องมือสอดแทรกเพื่อให้การบริหารสัมฤทธิ์ผล

จากประเด็นที่ได้กล่าวมา ผู้วิจัยในฐานะของครูผู้สอนในสถานศึกษาสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เพื่อที่ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา อันจะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เกิดประสิทธิผลกับ

ผู้เรียน และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา ชุมชน และการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครู ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาตามแนวนโยบายแห่งรัฐและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามขั้นตอนการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1980: 219–222 อ้างถึงในเมตต์ เมตต์การุณจิต, 2553: 25-29) ซึ่งได้จำแนกขั้นตอนและประเภทการมีส่วนร่วม ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยนำมาเป็นตัวแปรต้นในการวิจัย ส่วนตัวแปรตามนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนจากการสังเคราะห์แนวความคิดจากนักวิชาการ ได้แก่ Edmonds (1973: 37 อ้างถึงใน กนกวรรณ อินทร์น้อย, 2553: 43), Robbins (1987 อ้างถึงใน วิรุทธิ์ แสงศิริวัฒน์,

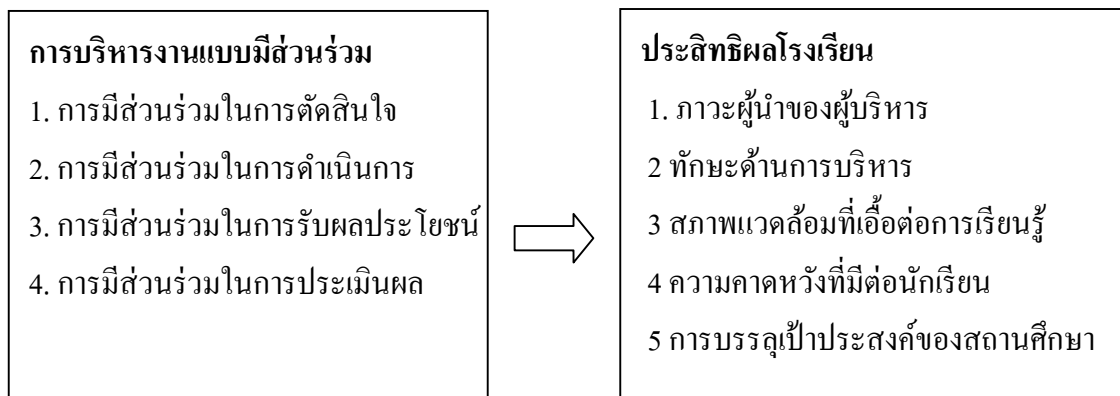

2550: 30), Austin and Reynolds (1990 อ้างถึงใน นงลักษณ์ เรือนทอง, 2550: 26), Caldwell and Spink, 1990 อ้างถึงใน กฤดีทรัพย์ เชื้อพันธ์, 2554:128), Sammons, Hillman and Mortimore (1995 อ้างถึงในนงลักษณ์ เรือนทอง, 2550: 29), Hoy and Ferguson (1985 อ้างถึงใน ยุคตวรรษ หวานน้ำ, 2555: 24), Gibson and Other (1982: 27 อ้างถึง

ใน นิคม กันตะคะนันท์, 2548: 50), Dessler (1986: 68-69 citing Bennis, 1971: 80 อ้างถึงใน ศราวุธ บอฮีมี, 2550: 27) ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) ทักษะด้านการบริหาร 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) ความคาดหวังที่มีต่อนักเรียนและ 5) การบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม

ตัวแปรต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอน ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 9 จำนวน 61 โรงเรียน จำแนกตามอำเภอในจังหวัดนครปฐม 7 อำเภอ มี 29 โรงเรียน และจังหวัดสุพรรณบุรี 10 อำเภอ มี 32 โรงเรียน ปีการศึกษา 2558 ผู้บริหาร จำนวน 169 คน และครู จำนวน 3,093 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 3,262 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มโรงเรียนโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970: 607- 610 (อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2546: 303)) ในการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง

และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน จำแนกตามขนาดโรงเรียนในอำเภอในจังหวัดนครปฐมและจังหวัดสุพรรณบุรี โดยกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน ในจังหวัดนครปฐม จำนวน 182 คน และจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 164 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 346 คน

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ โดยแบ่งเป็น 6 ขั้นตอนคือ 1) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ต้องการในการวิจัย โดยวิเคราะห์จากวัตถุประสงค์ในการวิจัย กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม 2) ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถาม ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาและประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แล้วกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม 3) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เพื่อให้ได้โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามในขั้นที่ 1 และตามหลักในการสร้างและรูปแบบที่กำหนดไว้ในขั้นที่ 2 และนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา 4) นำข้อกระทงคำถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพความตรงด้านเนื้อหาของข้อกระทงคำถามแล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 ได้ข้อกระทงคำถามตัวแปรต้น จำนวน 24 ข้อ และตัวแปรตามจำนวน 60 ข้อ 4) ปรับข้อกระทงคำถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ตัวอย่าง จำนวน 30 คน 5) นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา ตรวจสอบคุณภาพความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) (Cronbach, 1978: 161 อ้างถึงในพิศมู พงศ์ศรี, 2550: 143) ได้ค่าความเที่ยงของตัวแปรต้นเท่ากับ 0.92 และตัวแปรตามเท่ากับ 0.95 6) ปรับปรุงข้อกระทงคำถาม ให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง โดยผ่านการแนะนำของ

อาจารย์ที่ปรึกษาและจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับตัวอย่างในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมและการวิเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ใช้วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3) การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise Multiple Regression)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 327)

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.94	0.92	มาก	4
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	4.36	0.39	มาก	2
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.37	0.40	มาก	1
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.31	0.42	มาก	3
รวม	4.25	0.40	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่าการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.40) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.40) รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.39) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พิจารณาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 327)

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	4.38	0.41	มาก	5
2. ทักษะด้านการบริหาร	4.63	0.40	มากที่สุด	1
3. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.59	0.37	มากที่สุด	2
4. ความคาดหวังที่มีต่อนักเรียน	4.41	0.35	มาก	4
5. การบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา	4.58	0.39	มากที่สุด	3
รวม	4.58	0.39	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.39) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ พบว่า ทักษะด้านการบริหารมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย

($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.37) และการบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.39) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์หัตถดอยพหุคูณแบบขั้นตอนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์หาค่าถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวม (Y_{tot}) (n = 327)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	28.089	7.022	253.475*	0.00
Residual	322	8.921	0.028		
Total	326	37.010			

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการค่าคงที่	b	Beta	SE _b	t	Sig.
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3)	1.031		0.115	8.972*	0.000
การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2)	0.832	0.973	0.056	14.857*	0.000
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4)	0.114	0.128	0.040	2.883*	0.004
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	-0.204	-0.254	0.046	-4.396*	0.000
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1)	0.039	0.106	0.014	2.860*	0.005

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

R = 0.871 R² = 0.759 SEE. = 0.166

จากตารางที่ 3 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (X_3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (X_2) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (X_4) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (X_1) เป็นตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวม (Y_{tot}) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.759 ซึ่งแสดงว่า การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 75.90

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลและด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดรรักษ์ คำลุน (2549: บทคัดย่อ) การบริหารงาน

แบบมีส่วนร่วมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียน มีจำนวน 4 ด้าน คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการวางแผน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมใจ ศรีเอี่ยม (2549: 119) พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมส่งผลต่อมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาโดยภาพรวม และมาตรฐานครู แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพในการทำงานของครูมาจากการได้รับความไว้วางใจ ได้รับเกียรติจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งจะทำให้ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ทองเก่งกล้า (2551: 54) กล่าวว่า การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมทำให้สามารถพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดี ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชารับรู้ขึ้น ความผูกพันของผู้ร่วมงานขวัญและกำลังใจดีขึ้น ผู้ร่วมงานไว้วางใจฝ่ายบริหารมากขึ้น การทำงานเป็นทีมดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัย สรวาดิ เพ็งศรี โคตร (2554: บทคัดย่อ) ได้

ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วม ของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. หลักการและแนวคิด ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วน และการมีข้อตกลงร่วมกันในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง
2. วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนาผู้ปกครองและพัฒนาโรงเรียน
3. ลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมี 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ
4. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผล
5. บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ในฐานะผู้ปกครอง ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการร่วมมือกับชุมชน

2) ผลการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทักษะด้านการบริหาร อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบรรลุเป้าประสงค์ของสถานศึกษา ด้านความคาดหวังที่มีต่อนักเรียน และด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ สอดคล้องกับผลงานวิจัย นงลักษณ์ เรือนทอง (2550: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผลพบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารที่มีประสิทธิผลมีความถูกต้องและเหมาะสม

เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ สอดคล้องกับงานวิจัย กนกวรรณ อินทร์น้อย (2553: 105) ประสิทธิภาพของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญในด้านความสามารถ ในการแก้ปัญหา อาจเนื่องมาจาก องค์กรแต่ละแห่ง ย่อมประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่าย หลายกลุ่ม มาอยู่ ร่วมกัน ต่างคนต่างมีความคิดเห็น มีทัศนคติที่ แตกต่างกันออกไป ย่อมอาจทำให้เกิดความขัดแย้ง ในเรื่องความคิดขึ้นได้ เกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นได้ เมื่อเกิดความขัดแย้งย่อมส่งผลให้การทำงานเกิด อุปสรรค ไม่ราบรื่น แต่ผู้บริหารต้องพยายามขจัด ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นนี้ให้ได้หรือให้อยู่ในระดับที่ เหมาะสมและสุดท้ายแล้วทั้งผู้บริหารและบุคลากร ย่อมต้องช่วยกันแก้ไขสถานการณ์ที่เป็นปัญหานี้ให้ ลุล่วงไปได้ด้วยดี เพื่อให้้องค์การดำเนินงานต่อไป อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เมื่อเกิด ประสิทธิภาพขึ้นย่อมส่งผลที่ดีต่อนักเรียน บุคลากร องค์กรและประเทศชาติต่อไป สอดคล้องกับ งานวิจัย ศิรดา พรหมเทพ (2550: 97) ประสิทธิภาพ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 ตามความเห็นของ ข้าราชการครูโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของ ข้าราชการครูสายผู้สอนที่มีต่อประสิทธิผลรายด้าน ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การ จัดการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา คณะครูและ บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างการบริหารงาน นโยบายการเรียน การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่จะทำให้บรรลุ ตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและส่งผลต่อผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของครูในการจัดการศึกษา พัฒนาความรู้ความสามารถของตน ครูมีความ

ตระหนักและเข้าใจตรงกันถึงภารกิจหลักของ โรงเรียน ได้แก่ งานบริหารวิชาการ บริหารทั่วไป งบประมาณ และอาคารสถานที่ ทุกโรงเรียนจะ พยายามพัฒนางานวิชาการให้มีความเข้มแข็ง ครู ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้นจาก การเข้าร่วมประชุม อบรมสัมมนาและเข้าร่วม กิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ มีการจัด กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความรู้ความสามารถ ให้กับนักเรียนทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร อย่างหลากหลาย

3. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 เรียงลำดับจาก มากไปหาน้อย ซึ่งได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการ รับผลประโยชน์ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ด้านการ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ด้านภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร ด้านทักษะด้านการบริหาร ด้าน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้านความคาดหวัง ที่มีต่อนักเรียน ด้านการบรรลุเป้าประสงค์ของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ ยุคตนันต์ หวานน้ำ (2555: 75) ประสิทธิภาพของโรงเรียนในอำเภอคลองหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ใน ระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีครูและ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ประกอบด้วย ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีทักษะด้านการบริหารงาน ด้านการวางกลยุทธ์ การปฏิบัติตามแผนที่เป็นระบบ รวมถึงมีทักษะในการแก้ปัญหา มุ่งมั่นพัฒนาให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้น มีครูและบุคลากรทางการ

ศึกษาที่มีความตั้งใจในการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ มีทักษะในการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับงานวิจัย ชาญณรงค์ แสงสว่าง (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหาร การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จะเข็ญเทรา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจะเข็ญเทรา เขต 2 ในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการแก้ปัญหา ภายในโรงเรียน ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาโรงเรียน ความสามารถในการพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง ผล การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพการบริหาร สถานศึกษา จำแนกตามประเภทการบริการ ใน ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนสูง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.5 สอดคล้องกับงานวิจัย เรียม สุขกล้า (2553: 58) ประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและราย- ด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไป น้อย ดังนี้ ด้านความสามารถปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อม ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถ แก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถพัฒนา นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ความสัมพันธ์ระหว่าง

คุณภาพชีวิตข้าราชการครูกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ซึ่งโดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อ ระดมความคิดที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมา พัฒนาสถานศึกษาต่อไป

1.2 ในด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ผู้บริหารและครูควรสร้างเจตคติที่ดีต่อกันในการให้ ความร่วมมือในการพัฒนาสถานศึกษา เพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนาบุคลากร และพัฒนาการ บริหารจัดการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การ บริหารงานแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยและพัฒนารูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาและ ชุมชน

2.3 ควรศึกษาวิจัยขั้นตอนการบริหารงาน แบบมีส่วนร่วมโดยประยุกต์แนวคิดของนักวิจัยหรือนักทฤษฎี อื่น ๆ

2.4 ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ อินทร์น้อย. (2553). **กระบวนการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาปทุมธานี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กฤดีทรัพย์ เชื้อพันธ์. (2554). **การศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุในการจัดทรัพยากรมนุษย์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2553). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ บூค พอยท์.
- ชาญณรงค์ แสงสว่าง. (2549). **ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- นงลักษณ์ เรือนทอง. (2550). **รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่มีประสิทธิผล.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นภาพร ทองเก่งกล้า. (2551). **การศึกษาความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม.** สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิคม กันตะคะนันท์. (2548). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผลโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ประเวศ วะสี. (2554). **ระบบการศึกษาที่แก้ความทุกข์ยากของคนทั้งแผ่นดิน.** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- พิมพ์พรณ สุริโย. (2552). **ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.** วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- พิสณุ ฟองศรี. (2550). **การประเมินทางการศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพมหานคร: เทียมฝ่ายการพิมพ์.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2546). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7).** กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรการ ปกครอง ส่วนท้องถิ่น และราชการ. นนทบุรี: สำนักพิมพ์ บூค พอยท์.
- ยุกดนนท์ หวานจำ. (2555). การบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลโรงเรียน ในอำเภอคลองหลวง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา สำนักบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เรียม สุขกล้า. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูกับประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิรุยุทธ แสงศิริวัฒน์. (2550). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศราวุธ บรอฮิมิ. (2550). ตัวแปรที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริดา พรหมเทพ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สราวดี เฟิงศรี โคตร. (2554). รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาและการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อ พร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2549). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550- 2554. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาหลักสูตร.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2555). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2555-2559. กรุงเทพมหานคร. บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สมใจ ศรีเอี่ยม. (2549). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อ มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

.....
อรพินท์ สฟโชคชัย. (2551). **หลักสำคัญในการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพมหานคร:

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

อุครรักษ์ คำคุณ. (2549). **การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเพื่อการวิจัยในชั้นเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้านผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.